

[Justitsministeren.]

givningen at behandle disse tilfælde forskelligt.

Et adoptivforhold skal have karakteren af et fast og varigt forhold, der såvidt muligt kan træde i stedet for et slægtskab, men det har — som jeg nævnte det før — altid været opfattelsen, at der måtte være mulighed for under visse omstændigheder at ophæve det. Det var tilfældet i den administrative praksis, der gjaldt før adoptionsloven, og det er også tilfældet efter adoptionslovens fremkomst. Den bestående adgang til ophævelse er kun blevet lidt benyttet — antallet af ophævelser er meget få —, og sker der ophævelse, er det i reglen klart i barnets interesse. Jeg er overbevist om, at den foreslåede ændring ikke vil betyde nogen stor udvidelse af antallet af ophævelsestilfælde. Man må ved afvejelse af disse ømtålige følelsesmæssigt betonedede problemer bestandig holde sig for øje, at de få tilfælde, der drejer sig om, er tilfælde, hvor det forældre—barn—forhold, man tilsigtede at etablere, netop ikke er etableret. Kendsgerningen har vist, at adoption er og bliver et kunstigt slægtskabsforhold, for hvilket de retlige og følelsesmæssige betragtninger, der sædvanligvis anlægges i naturlige slægtskabsforhold, ikke kan gøres gældende i alle henseender.

Jeg skal hermed anbefale forslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Busch-Jensen: Den gældende lov om adoption, loven af 26. marts 1923, er som bekendt i det væsentlige enslydende med de norske og svenske love. I Sverige gennemførtes i 1944 nogle ændringer i reglerne om stiftelse og ophævelse af adoption, tilsvarende ændringer er gennemført i Norge i 1948. Ændringerne berører de bestemmelser, som findes i den danske lovs §§ 8, 20 og 21, og det foreliggende lovforslags fremsættelse er begrundet, mere formelt i ønsket om at bevare den nordiske rets enhed, reelt — hvad der er det afgørende — deri, at årenes erfaring har vist, at ændringerne er vel begrundede også i forholdene her i landet.

Lovforslagets § 1 berører reglerne om adoptionsforholds stiftelse. Den gældende lovs § 8 bestemmer i stk. 1, at adoption alene må gives, hvor den kan antages at være til gavn for den, som skal adopteres, og denne ønskes opfostret hos adoptanten eller har været opfostret hos ham, eller der foreligger anden særlig grund til adoptionen. Denne bestemmelse berøres ikke af ændringsforslaget, det angår alene § 8, stk. 2,

der bestemmer, at hvis den, som ønsker at adoptere, har nogen livsarving, bør adoptionsbevilling ikke meddeles, medmindre der kan anføres vægtige grunde for det. Det vil altså sige, at de i og for sig gode grunde, som er nævnt i paragraffens første stykke, ikke uden videre anses for vægtige nok, hvis ansøgeren har nogen livsarving. Således forstået — og således må den jo sprogrigtigt forstås — brød bestemmelsen med justitsministeriets hævdundne praksis, men erfaringen har vist, at ministeriets gamle praksis stemte bedre med livets krav. Bemærkningerne til lovforslaget oplyser, at et adoptionsandragende sjældent afslås af den grund, at ansøgeren har livsarvinger. Lovforslagets § 1 går ud på helt at ophæve lovens § 8, stk. 2, med den begrundelse, som jeg har nævnt, og under henvisning til, at den tilsvarende bestemmelse nu er ophævet i Norge og i Sverige. Der har i det andet høje ting været enighed om at ophæve bestemmelsen. Jeg antager, at ingen i dette høje ting vil gøre sig til talsmand for en anden opfattelse, og jeg skal derfor ikke sige mere om den ting.

Ændringerne i bestemmelserne om ophævelse af et adoptionsforhold findes i lovforslagets § 2. Loven af 1923 indeholder tre bestemmelser om ophævelse, §§ 18, 19 og 20. Efter § 18 kan justitsministeriet ophæve adoptionsforholdet, når adoptanten og adoptivbarnet er enige om at begære det og adoptivbarnet er fyldt 21 år. §§ 19 og 20 hjemler forholdets ophævelse ved dom. Efter § 19 skal forholdet ophæves, når det skønnes at være af væsentlig betydning for adoptivbarnet, navnlig når adoptanten har forset sig groft mod barnet, i væsentlig grad forsømmer barnet eller fører et lastefuldt eller forbryderisk liv. Det offentlige har her en selvstændig beføjelse til at anlægge retssag, det eneste tilfælde såvel efter den gældende lov som efter bestemmelserne i lovforslaget, hvor det offentlige kan rejse sag til ophævelse af en adoption. § 20 bestemmer, at hvis adoptivbarnet har forset sig groft mod adoptanten eller hans nærmeste, eller det fører et lastefuldt eller forbryderisk liv, kan adoptanten anlægge retssag til ophævelse af adoptionen.

Både efter § 19 og efter § 20 er ophævelsesgrunden omstændigheder, som er kommet til at foreligge efter adoptionsbevillingens meddelelse, ofte længe efter. Lovforslagets § 2 vil tillade ophævelse af grunde, som forelå før bevillingens meddelelse, men som dengang ikke var adoptanten bekendt, og som, hvis de havde været kendt, ville